

Rousseau's

wereldwijde invloed

Zelf verblijft hij al weer enkele jaren aan de andere kant van de oceaan. Maar hij is niet meer weg te denken uit de Nederlandse dressuurpaardenfokkerij. Zijn oudste kinderen lopen inmiddels op het hoogste niveau. En zijn zonen maken furore als dekhengst in binnen- en buitenland. Het verhaal van Rousseau, de KSS-veilingtopper die een fokhengst werd.

TEKST: KARIN DE HAAN • BEELD: DIRK CAREMANS E.A.

In de fokkerij zijn we altijd nieuwsgierig naar de moeder en moederlijn achter een goede fokhengst. Zo ook bij Rousseau. Hij werd gefokt door de familie Haak in het Zeeuwse Philipinne. Zijn moeder, de ster prestatie sport-dressuur merrie Zsuzsa (Roemer uit Landy ster pref prest van Homerus), was een grote royaal ontwikkelde merrie, die de familie Haak indertijd als tweejarige van de familie Stokkermans uit Tilburg aankocht.

Rousseau was zelf als vijfjarige goed voor de zilveren medaille op het WK Verden.

Goed marcheren

“Zsuzsa kocht ik in eerste instantie aan als fokmerrie. Als tweejarige was ze al 1.70m hoog, en dat is de reden dat ik haar kon kopen. Als ze normaler en dus wat kleiner aan de maat was geweest, dan had de familie Stokkermans haar gewoon gehouden”, weet Haak nog goed. We praten hier over een merrie die in 1981 geboren werd, afstammend van de hengsten Roemer, Homerus en de volbloed Nicolas xx uit een stam die meerdere goede dressuurpaarden bracht. De internationale dressuurpaarden Nirvano (Jazz x Cassis xx) en Pico Bello (Ferro x Sit this one out xx), alsmede de Lichte Tour-paarden Orlando (TCN Partout x Uniform) en Sound of Music (Cocktail x Uniform) zijn hier voorbeelden van. Zsuzsa groeide uit tot een merrie met een stokmaat van 1.73m. Op de keuring werd ze ster verklaard. Haak: “Zsuzsa kon in het model moderner. Ze neigde wat naar het klassieke type. Ze kon wel goed marcheren. En ze had een superfijn karakter. Ook om mee te werken. Daar kwamen we achter toen mijn dochter Carla op een gegeven moment zonder rijpaard zat en zij Zsuzsa is gaan rijden. Dat ging bijzonder goed, en ze behaalde uiteindelijk de klasse Z2. Het werkbare en werkwillige komt voor een deel van Roemer weg. Je ziet het in Rousseau ook weer terug.” Ook in de fokkerij bleek de Roemerdochter het goed te doen. Voor en na haar

De invloed van Rousseau is mede dankzij zijn goedgekeurde zonen en -kleinzonen nog altijd prominent aanwezig binnen de Nederlandse dressuurpaardenfokkerij.

sportieve loopbaan kreeg ze in totaal acht veulens. Haar kinderen hadden maat en massa, een werkwilbig karakter en vaak het goede bewegen gemeen. Haar zoon Jalisco (v.Sit this one out xx) en dochter Pandora elite sport-dr (v. Jazz) liepen Z2-dressuur. Pandora werd aangehouden voor de fokkerij bij de familie Haak. Ze bracht in 2009 onder meer het NMK-veulen Eliora dat kampioene van de CK Zeeland was. De laatste twee veulens die Zsuzsa ter wereld bracht, waren van de preferente KWPN-hengst Ferro. “Mensen hebben me vaak gevraagd, waarom ik Ferro voor Zsuzsa koos. Ferro deed het toen goed in de sport met Coby van Baalen, en zijn achterbeengebbruik en goede

galop spraken me aan. Inmiddels is ook wel bewezen dat hij juist die eigenschappen doorgaf, waardoor er veel goede dressuurpaarden zijn met Ferro-bloed”, vertelt Haak desgevraagd. De twee Ferro-nazaten waren beiden hengsten. “Rousseau heette bij ons Rambo. Het was als veulen al een prachtig, ja zelfs bijna onwerkelijk mooi veulen. Ik heb hem via de Prinsjesdagveiling verkocht aan Jan Lamers en Adriaan van Goor. Zijn volle broer was een heel ander veulen, al bewoog hij niet slecht”.

Super instelling

Jan Lamers en wijlen Adriaan van de Goor kochten Rousseau op de Prinsjesdagveiling. Zij fokten hem op, en lieten hem voor de hengstenkeuring klaarmaken door Nicolette van Leeuwen. Zij vertelt: “Rousseau was ook als jonge hengst al bloedmooi en hij had veel uitstraling. Hij kon goed lopen, en had al een mooie zelfhouding. Maar ten opzichte van andere hengsten die ik dat jaar klaarmaakte voor de keuring, was hij toen we ermee begonnen niet eens de meest opvallende. Hij ontwikkelde zich fantastisch, ook omdat hij altijd meewerkte. Dat werkwillige karakter maakte hem ook heel speciaal. Het jaar dat Rousseau naar de hengstenkeuring ging, was het eerste jaar dat de Select Sale werd georganiseerd. De eigenaren Lamers en Van de Goor wilde ook wel een Ferro-zoon in de veiling doen. We moesten al vrij vroeg aangeven welke voor de veiling ging, en op

OPVALLENDE KWPN-NAKOMELINGEN ROUSSEAU

- **Zippo** (Rousseau x Haarlem), IDP met Patrick van der Meer
- **Wilco V** (Rousseau x Centauer Z), IDP met Mario van Orshaegen
- **Watouschi** (Rousseau x Lancet), GP-dressuur met Nicky Broxterman
- **Verida van Bureveld** (Rousseau x Onyx), LT-dressuur
- **W. Esther de Jeu** (Rousseau x Jazz), NMK-merrie en LT-dressuur
- **Zabel** (Rousseau x Derrick), LT-dressuur
- **Zidane** (Rousseau x Candyboy), LT-dressuur
- **Zilver-Ster** (Rousseau x Rossini), LT-dressuur
- **Ziedie** (Rousseau x Equador), LT-dressuur
- **Allure S** (Rousseau x Farrington), LT-dressuur
- **Wamberto** (Rousseau x Voltaire), kampioen HK 2006, KWPN-NA gekeurd
- **Zagreb** (Blue Horse Zack) (Rousseau x Jazz) kampioen HK 's-Hertogenbosch 2007
- **Ampère** (Rousseau x Flemmingh), kampioen HK 's-Hertogenbosch 2008, verrichtingsstopper, goedgekeurde KWPN-hengst
- **Zenon** (Rousseau x Whinny Jackson), gkg KWPN-hengst
- **Zjengis Khan** (Rousseau x Rubinstein I) gkg KWPN-hengst
- **Violita** (Rousseau x Krack C) 3e NMK 2005
- **Wodora** (Rousseau x Columbus), 4e NMK 2006
- **Walzertakt** (Rousseau x Obrecht), 10e NMK 2006
- **Whiffit** (Rousseau x Bustron), 13e NMK 2006
- **Zonnefony** (Rousseau x Ahorn), 11e NMK 2007
- **Zippy Top T** (Rousseau x Goodtimes), 12e NMK 2007, Z2-dressuur

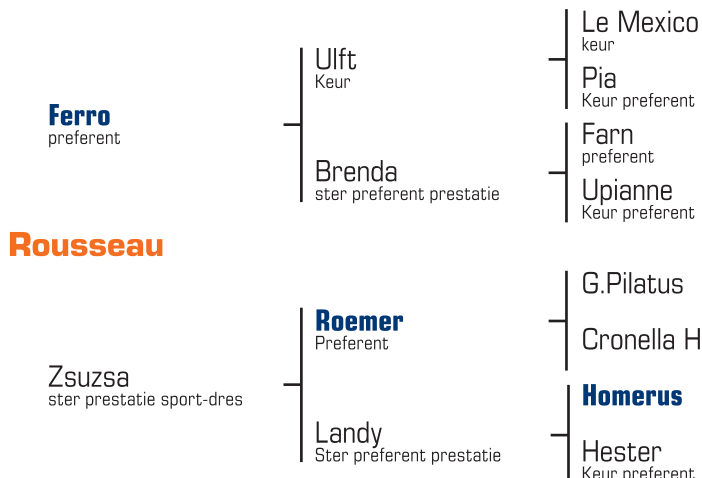
dat moment was Rousseau nog jeugdig, en daardoor minder krachtig en overtuigend dan zijn leeftijdsgenoot Rhodium. Ik adviseerde om Rousseau te veilen en Rhodium te behouden. Rousseau ontwikkelde zich fantastisch in de aanloop naar de hengstenkeuring. En deed in Den Bosch niet onder voor Rhodium. Zo kan het soms gaan." Rousseau kwam in 's-Hertogenbosch in de kampioenskeuring terecht, waar hij als zevende eindigde. De rapportage die daar gemaakt werd spreekt van een extra gemodelleerde hengst met een fantastische rompbouw, een correct fundament en een bijzondere uitstraling. Aansluitend aan de keuring werd Rousseau de topper van de allereerste KWPN Select Sale met een opbrengst van 300.000 gulden. De nieuwe eigenaar was Hilltop Farm. Susanne en Scot Hassler werkten indertijd bij Hilltop en kochten Rousseau namens Hilltop op de KWPN Select Sale. "Onze eerste bedoeling met de hengst was, om een top KWPN-hengst naar de USA te halen en in te zetten voor het fokkerijprogramma van Hilltop

Susanne Hassler:
"Rousseau geeft het goede gebruik van het achterbeen en zijn fijne karakter mee."

Farm. Toen Rousseau het echter zo goed deed in Den Bosch werden we overweldigd door belangstelling vanuit Nederland. We besloten de Nederlandse fokkers de kans te geven hem te gebruiken in hun fokkerij, voordat we hem naar de USA zouden halen. We hadden Nicolette nog nooit ontmoet, maar we zagen dat ze gek was van de hengst en een enorme klik met hem had. Daarom besloten we hem door haar door te laten trainen. In zekere zin namen we een enorm risico, omdat we Nicolette en ook hengstenhouder Piet Kuypers niet kenden, maar achteraf gezien is het heel goed uitgepakt", vertelt Susanne Hassler desgevraagd.

Strategie

En zo bleef Rousseau na zijn goedkeuring eerst nog enkele jaren in Europa. Na het verrichtingsonderzoek kwam hij weer bij Nicolette van Leeuwen in training. Zij beleefde een mooie tijd met de hengst: "Hij was voor mij een heel speciaal paard. Ik noemde al zijn super instelling. Hij wilde altijd werken. Daarbij was hij ook heel intelligent. Als je hem heter wilde hebben, maakte je hem heet, wilde je hem lauwer hebben, dan ging dat ook. Als je de ring inreed was hij een showbink, maar je kon er ook heel relaxed een buitenrit mee maken. Tel daarbij op dat hij goed kon bewegen en zo gebouwd was, dat het werk hem heel makkelijk afging en je hebt een topper." Met Van Leeuwen won Rousseau als vierjarige de Pavo Cup en de hengstencompetitie. Hoogtepunt van de combinatie was ongetwijfeld het behalen van de zilveren medaille tijdens het WK. Inmiddels was de hengst deels verkocht aan Harmony Horses eveneens uit de USA, die hem later helemaal zouden overnemen van Hilltop Farm. Het management bleef in handen van Susanne en Scot Hassler. Als zesjarige, vlak voor

KIKI BEELITZ

de finale van de hengstencompetitie, verhuisde Rousseau naar hengstenstation Pape in het Duitse Hemmoor. Susanne Hassler: “Nicolette heeft het geweldig gedaan met Rousseau en we waren zeer tevreden over haar management, zorg en training voor de hengst. Toen hij in Verden de zilveren medaille won, werd hij bij verschillende Duitse stamboeken goedgekeurd. We deden al jarenlang zaken met Ingo en Susan Pape uit Hemmoor. Om Rousseau beschikbaar te stellen voor een bredere groep fokkers, niet alleen in Nederland, maar in heel Europa, besloten we hem naar hun dekstation te verhuizen. Achteraf zijn we blij met deze strategie. Hij heeft niet alleen in Nederland, maar ook bij andere Europese stamboeken goedgekeurde zonen en kampioenen gebracht”, vertelt Susanne Hassler.

Drie kampioenshengsten

Vanaf het moment dat Rousseau verhuisde naar Duitsland heeft het accent van zijn loopbaan op de fokkerij gelegen en is hij niet meer in de wedstrijd-sport uitgebracht. Maar Rousseau bleef in beeld, dankzij de successen van zijn kinderen. Uit zijn eerste drie jaargangen wist hij meteen drie jaar achtereenvolgend de kampioenen van de hengstenkeuring

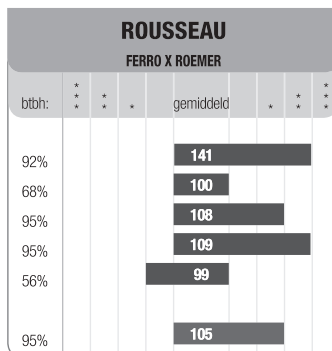
1. Goedgekeurde zoon Zenon (Rousseau x Whinny Jackson).
2. Goedgekeurde zoon Zjengis Khan (Rousseau x Rubinstein).
3. Goedgekeurde zoon Ampère (Rousseau x Flemmingh), was zelf kampioen op de hengstenkeuring en daarna de verrichtingsstopper van zijn jaargang.
4. Rousseau's zoon Zagreb, beter bekend als Blue Horse Zack, (Rousseau x Jazz), was kampioen op de hengstenkeuring in Den Bosch, en werd daarna, net als vader Rousseau, voor een topbedrag op de KWPN Select Sale verkocht.

te produceren met Wamberto, Zagreb (beter bekend als Blue Horse Zack) en Ampère. Een unicum, geen ander vaderpaard doet het hem dat na. Kampioenshengst Ampère slaagde voor het verrichtingsexamen met een absolute topscore en heeft inmiddels zelf drie goedgekeurde zonen bij het KWPN. Naast Ampère werden ook Zenon (mv. Whinny Jackson) en Zjengis Khan (mv. Rubinstein I) ingeschreven in het stamboek als goedgekeurde KWPN-hengsten. Naast kampioenshengsten waren enkele van zijn dochters ook bijzonder succesvol. Rousseau staat als de vader te boek van 59 stermerries, 14 keurmerries en 31 elitemerries. Zijn dochter's Violita en een jaar later Wodora waren als driejarige resp. derde en vierde op de NMK. NMK-merrie Wench de Jeu was als driejarige kampioene van de CK Friesland, en bracht het later tot Lichte Tour dressuurpaard. Rousseau's dochter Zinni van Westen is de moeder van de KWPN-gekeurde beloftevolle hengst Dorado. Niet alleen op de keuringen zijn Rousseau-nakomelingen succesvol. Inmiddels zijn verschillende kinderen uit zijn eerste jaargangen op het allerhoogste niveau in de sport geklasseerd. Zippo (mv. Haarlem) van Patrick van der Meer is

HENGSTEN

Genetisch profiel

Dressuur laag
Springen laag
Exterieur laag
Vrij bewegen laag
Vrij springen laag
OC-gezondheid laag
Stokmaat klein

hoog
hoog
hoog
hoog
hoog
hoog
groot

VERERVING ROUSSEAU

Rousseau heeft een bovengemiddelde dressuurfokwaarde van 141 met een hoge betrouwbaarheid van 92%. Voor wat betreft het exterieur fokt hij ook positief met een waarde van 108. Hij geeft maat (fokwaarde 105), en brengt rechthoeksmodellen (fokwaarde 90). Verder valt in zijn exterieurvererving op dat hij bergopwaarts gebouwde paarden fokt, aangezien de hals duidelijk verticaal gedragen wordt (fokwaarde 84). Zijn nakomelingen beschikken veelal over schuine schouders (fokwaarde 91), en veel lengte in het kruis (fokwaarde 89). Rousseau vererft ook zijn beweging positief, gezien de fokwaarde van 109. In draf valt op dat hij kracht (fokwaarde 91) en gedragenheid (fokwaarde 91) meegeeft.

hier een voorbeeld van. Maar ook Rousseau-nakomelingen Watoeschi (mv.Lancet) en Wilco V (mv. Centauer Z) zijn Grand Prix-dressuur geklasseerd.

Focus op de fokkerij

Nadat Rousseau enkele jaren bij de familie Pape in Duitsland verbleef verhuisde hij in 2006 definitief naar de USA. Vandaag de dag is Rousseau gestald in Riveredge in Chesapeake City, de accommodatie van Harmony Sporthorses. Susanne en Scot Hassler zijn ook na zijn overtocht naar de USA verantwoordelijk gebleven voor het management van de hengst. “Het gaat heel goed met Rousseau. Hij is fit en gezond, en nog druk met de dekdienst. In Riveredge is hij ‘the king of the castle’. Hij wordt nog altijd gereden. We hebben hem verder afgericht tot aan Grand Prix-niveau, maar nooit op wedstrijden uitgebracht. Hij heeft zelf een hele mooie techniek van piafferen en passageren, en het is leuk om die terug te zien bij zijn oudste nakomelingen, die inmiddels ook Grand Prix lopen. Waarom we hem niet op wedstrijden hebben uitgebracht? Ons primaire doel heeft altijd bij het fit en happy houden van de hengst gelegen. Hij is heel succesvol als fokhengst, en we wilden graag dat hij aan de wereldwijde vraag naar zijn sperma kon voldoen”, vertelt Susanne enthousiast. Ze vervolgt: “Rousseau drukt zijn stempel in de

5. Ook vanuit de moederlijn wordt Rousseau positief gewaardeerd. Een voorbeeld van een veelbelovend dressuurpaard uit een Rousseau-moeder is de KWPN-goedgekeurde hengst Dorado. 6. Rousseau-nazaat Zippo loopt onder het zadel van Patrick van de Meer op het hoogste niveau in de dressuur. 7. Mario van Orshaegen rijdt Rousseau-zoon Wilco V internationaal op Grand Prix-niveau.

fokkerij. Hij geeft een goed gebruik van het achterbeen en zijn fijne karakter mee. Zelf heeft hij een heel mooi en sprekend hoofd, en dat zie je vaak ook terug bij zijn nakomelingen. Je kan ze er dikwijls zo uitpikken. Rousseau is voor Amerikaanse begrippen een veelgevraagde hengst. Daarnaast is er diepvriessperma verkrijgbaar via stations in Nederland, Duitsland, Engeland en Canada. Dankzij zijn eerste dekjaren in Europa, is zijn invloed op de wereldwijde dressuurpaardenfokkerij groot. Hij heeft kampioenen en goedgekeurde zonen bij vrijwel alle grote Europese stamboeken. Wij zijn heel trots op Rousseau en op het feit dat we aan zijn fokkerijsuccessen bij hebben kunnen dragen.” ●

(SPORTIEVE) HOOGTEPUNTEN ROUSSEAU

- 7e Kampioenskeuring 's-Hertogenbosch 2001
- Duurste hengst tijdens de eerste editie van de KWPN Select Sale in 2001 (300.000 gulden)
- Winnaar Pavo Cup 2002
- Winnaar hengstcompetitie 2002/2003
- Zilveren medaille WK voor jonge dressuurpaarden in Verden 2003
- Tweede Pavo Cup 2003

